

OTSUS

Vaidlustusaja number	18-25/288697
Otsuse kuupäev	18.02.2025
Vaidlustuskomisjoni liige	Ulvi Reimets
Vaidlustus	Caotica OÜ vaidlustus Regionaal- ja Põllumajandusministeeriumi riigihanke „Regionaal- ja Põllumajandusministeeriumi ettepanek pakkumuse esitamiseks Avatud talude päeva kodulehe teostamise hankes“ (viitenumber 288697) Caotica OÜ pakkumuse tagasi lükkamise otsusele ja kahju hüvitamise taotlus
Menetlusosalised	Vaidlustaja, Caotica OÜ, esindaja Martin Palmet Hankija, Regionaal- ja Põllumajandusministeerium, esindaja Marko Gorban

RESOLUTSIOON

Riigihangete seaduse § 197 lg 1 p 8, ja § 192 lg 3 p-ide 1 ja 7 alusel

Jätta Caotica OÜ vaidlustus ja kahju hüvitamise taotlus läbi vaatamata.

EDASIKAEBAMISE KORD

Otsuse peale võib esitada kaebuse halduskohtule kümne päeva jooksul otsuse avalikult teatavaks tegemisest arvates (halduskohtumenetluse seadustiku § 270 lg 1).

JÕUSTUMINE

Otsus jõustub pärast kohtusse pöördumise tähtaja möödumist, kui ükski menetlusosaline ei esitanud kaebust halduskohtusse.

ASJAOLUD JA MENETLUSE KÄIK

- 23.12.2024 avaldas Regionaal- ja Põllumajandusministeerium (edaspidi Hankija) riigihangete registris lihthankemenetlusena läbi viidava riigihanke „Regionaal- ja Põllumajandusministeeriumi ettepanek pakkumuse esitamiseks Avatud talude päeva kodulehe teostamise hankes“ (viitenumber 288697) (edaspidi Riigihange) hanketeate.
- 24.01.2025 laekus Riigihangete vaidlustuskomisjonile (edaspidi vaidlustuskomisjon) Caotica OÜ (edaspidi Vaidlustaja) vaidlustus, milles taotletakse:
 - Hankija otsuse lükata Vaidlustaja pakkumus tagasi kehtetuks tunnistamist;
 - kahju hüvitamist.

Vaidlustuskomisjon võttis menetlusse Hankija otsusele lükata Vaidlustaja pakkumus tagasi esitatud vaidlustuse ja selgitas oma 27.01.2025 kirjas nr 12.2-10/18 järgmist: „RHS § 185 lg 6 kohaselt pärast hankelepingu sõlmimist võib kahju hüvitamise taotluse esitada

vaidlustuskomisjonile ettevõtja, kellega jäi hankeleping sõlmimata hankija õigusvastase otsuse või riigihanke alusdokumendi tõttu, välja arvatud juhul, kui ta ei ole õigeaegselt hankija otsuseid või riigihanke alusdokumente vaidlustanud, kuigi tal oli see võimalus olemas.

Käesoleval juhul pole hankeleping selles lihthankemenetluses veel sõlmitud, mistõttu esineb alus kahju hüvitamise taotluse läbi vaatamata jätmiseks. Vaidlustuskomisjon juhib tähelepanu sellele, et kahju hüvitamise taotluse esitamisel pärast hankelepingu sõlmimist tuleb tasuda riigilõiv (riigilõivuseaduse § 258 lg 3 ja § 60 lg 2 järgi - kolm protsenti summast, mille väljamõistmist taotletakse, kuid mitte alla 20 euro ja mitte üle 1050 euro).“

3. 29.01.2025 esitas Hankija vaidlustuskomisjonile taotluse hankelepingu sõlmimise nõustumuse andmise lubamiseks.

Oma 05.02.2025 otsusega lähtudes RHS¹ § 193 lg-st 5 rahuldab vaidlustuskomisjon Hankija taotluse ja lubas anda nõustumuse hankelepingu sõlmimiseks Eurocsim OÜ-ga.

Hankija teatas 17.02.2025 vaidlustuskomisjonile, et hankeleping Eurocsim OÜ-ga on sõlmitud. Hankeleping on allkirjastatud 13.02.2025 ja 16.02.2025.

VAIDLUSTUSKOMISJONI PÕHJENDUSED

4. Vaidlustuskomisjon jätab RHS § 192 lg 3 p 1 alusel kahju hüvitamise taotluse läbi vaatamata, sest vaidlustuse esitamisel 24.01.2025 ei olnud hankeleping sõlmitud.

RHS § 185 lg 6 kohaselt pärast hankelepingu sõlmimist võib kahju hüvitamise taotluse esitada vaidlustuskomisjonile ettevõtja, kellega jäi hankeleping sõlmimata hankija õigusvastase otsuse või riigihanke alusdokumendi tõttu, välja arvatud juhul, kui ta ei ole õigeaegselt hankija otsuseid või riigihanke alusdokumente vaidlustanud, kuigi tal oli see võimalus olemas).

RHS § 202 lg 1 kohaselt riigihanke korraldamisel, hankelepingu sõlmimisel või muutmisel hankija tekitatud kahju hüvitamiseks võib esitada taotluse hankijale riigivastutuse seaduses sätestatud korras, taotluse vaidlustuskomisjonile käesolevas seaduses sätestatud korras või kaebuse halduskohtule halduskohtumenetluse seadustikus sätestatud korras.

RHS § 189 lg 10 kohasel kahju hüvitamise taotluse võib vaidlustuskomisjonile esitada ühe aasta jooksul hankelepingu sõlmimisest arvates. Kahju hüvitamise taotluse vaatab vaidlustuskomisjon läbi mõistliku aja jooksul, muus osas kohaldatakse kahju hüvitamise taotluse läbivaatamisele vaidlustuse läbivaatamise kohta sätestatud.

Võimalus esitada kahju hüvitamise taotlus on Vaidlustajal jätkuvalt olemas – ta võib selle esitada kas vaidlustuskomisjonil või kohtule.

5. Vaidlustusmenetlus lähtub isiku subjektiivsete õiguste kaitse põhimõttest ning kohtu- ja vaidlustuskomisjoni pikaajalise praktika kohaselt on isikute hankemenetluses osalemise ainus seaduslik eesmärk majanduslik huvi sõlmida hankeleping. Seega on vaidlustusmenetluses kaitstav õigushüve õiguspärane hankelepingu sõlmimise võimalus ja vaidlustuse rahuldamine peab aitama kaasa vaidlustaja õiguste kaitsele või rikutud õiguste taastamisele.

Käesoleval juhul oli vaidlustus esitatud RHS § 189 lg 1 mõttes tähtaegselt, vaidlustuse esitamise hetkel oli vaidlustusmenetluses eespoolnimetatud õigushüve kaitstav.

¹ Riigihangete seadus

Seoses hankelepingu sõlmimisega on see asjaolu aga muutunud.

Vaidlustaja taotletav eesmärk ei ole enam saavutatav (vaidlustus on esitatud Hankija otsuse kehtetuks tunnistamiseks, kuid analoogselt HKMS § 267 lg-ga 6, mille kohaselt *kui hankija on sõlminud kehtiva hankelepingu, ei tühista kohus hankelepingu aluseks olevat haldusakti*, ei tunnista vaidlustuskomisjon pärast kehtiva hankelepingu sõlmimist vaidlustatud otsust Vaidlustaja pakkumuse tagasi lükkamise kohta enam kehtetuks), sh ei ole vaidlustusmenetluses enam kaitstav Vaidlustaja huvi jõuda hankelepingu sõlmiseni Hankijaga (kehtiv hankeleping on juba sõlmitud).

6. RHS § 197 lg 1 p-i 8 kohaselt lõpeb vaidlustusmenetlus vaidlustuskomisjoni otsusega jätta vaidlustus osaliselt või täielikult läbi vaatamata, kui ilmnevad käesoleva seaduse § 192 lg-s 3 sätestatud alused.

RHS § 192 lg 3 p-i 7 kohaselt jätab vaidlustuskomisjon vaidlustuse läbi vaatamata ja tagastab selle oma otsusega vaidlustajale, kui vaidlustajal puudub vaidlustuse esitamise õigus. Vaidlustajal puudub vaidlustuse esitamise õigus RHS-i mõttes ka juhul, kui Vaidlustaja subjektiivsed õigused ja huvid ei ole (enam) vaidlustusmenetluses kaitstavad ja taotletavad eesmärgid ei ole (enam) vaidlustusmenetluses saavutatavad, millise olukorraga on tegemist käesoleval juhul. Seisukohale, et vaidlustusmenetluse käigus tuvastatud võimatus saavutada olukorda, et hankija sõlmiks riigihankes hankelepingu vaidlustajaga tähendab, et vaidlustus tuleb ülejäänud osas jätta läbi vaatamata, on asunud nt ka Tallinna Halduskohus haldusasjas 3-13-966 tehtud otsuse (p-id 10-12) rõhutades, et vaidlustuse lubatavust saab ja tuleb kontrollida vaidlustusmenetluse kõikides etappides.

Kuna vaidlustusmenetluses ilmnes antud juhul RHS § 192 lg 3 p-is 7 sätestatud alus, tuleb vaidlustus Hankija otsusele lükata Vaidlustaja pakkumus tagasi jätta vaatamata.

7. Vaidlustusmenetluse kulud

Kuna vaidlustus jääb läbi vaatamata, on Vaidlustajal õigus nõuda riigilõivuseaduse § 15 lg 1 p-i 5 alusel vaidlustuse esitamisel tasutud riigilõivu 640 eurot tagastamist. Riigilõivu tagastamise taotlus tuleb esitada vaidlustuskomisjonile vastavalt riigilõivuseaduse §-le 12.

(allkirjastatud digitaalselt)

Ulvi Reimets